

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723204332
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6723204332.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a z členov senátu – sudcov JUDr. Táne Rapčanovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, v zastúpení kolíznym opatrovníkom – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, odbor sociálnych vecí a rodiny, maloletej dcéry rodičov: matka – C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, C., t.č. bytom E. XX, C., zastúpená splnomocnenou právnou zástupkyňou – JUDr. Gabriela Trnková, advokátka, so sídlom F. A. XX/XX, C., otec – G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, H., zastúpený splnomocneným právnym zástupcom – JUDr. Drahomír Ivan, advokát, so sídlom F. A. XX, C., o návrhu matky maloletej na zmenu úpravy styku otca k maloletemu dieťaťu, v štádiu konania o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe odvolania otca dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/282/2023-21 zo dňa 10. novembra 2023, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) v odvolaní napadnutom uznesení č.k. 10P/282/2023-21 zo dňa 10. novembra 2023 nariadil neodkladné opatrenie, ním:
- podľa výroku I. dočasne upravil styk otca G. B., nar. XX.XX.XXXX s maloletou dcérou A. B., nar. XX.XX.XXXX, tak že je oprávnený stretávať sa s maloletou:
. každý kalendárny týždeň v roku v piatok čase od 16:00 hod do 19:00 hod.,
. každý nepárny kalendárny týždeň v roku v nedeľu v čase od 10:00 hod. do 16:00 hod., s tým, že otec je oprávnený maloletú počas pracovného dňa prevziať v školskom klube, inak ju prevezme pred bydliskom matky. Otec je povinný maloletú odovzdať po ukončení styku pred bydliskom matky
- podľa výroku II. matka C. B., nar. XX.XX.XXXX je povinná maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX včas a riadne odovzdať a otcovi styk s maloletou umožniť
- podľa výroku III. v prevyšujúcej časti sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla
- podľa výroku IV. neodkladné opatrenie trvá len do právoplatného skončenia konania vo veci samej na zmenu úpravy styku k maloletej vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 10P/282/2023
- podľa výroku V. dochádza k dočasnej zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/7/2022-62 zo dňa 11.04.2022 v časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletou.

2. Pri rozhodovaní v rovine právnej sa riadil podľa § 2 ods. 1, 2, § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2, Z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), prihliadol aj na právny význam čl. 5 písm. h) (zakotvujúci záujem maloletého dieťaťa ako prvoradé hľadisko pri rozhodovaní vo všetkých veciach sa ho dotýkajúcich) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“).

3. Vychádzal z účelu, ktorý má byť neodkladným oparením podľa práva sledovaný, aké zákonné predpoklady musia byť splnené v prípade jeho nariadenia súdom, osobitne v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, v uvádzanom smere svoje teoreticko-právne úvahy okresný súd bližšie ozrejmil v bode 15. písomného odôvodnenia rozhodnutia – na jeho obsah odvolací súd v celom rozsahu odkazuje.

4. Okresný súd konštatoval čiastočnú dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, mal za to, že boli osvedčené také skutočnosti, ktoré odôvodňovali naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov v rozsahu v rozhodnutí konkrétne vymedzenom, do doby právoplatného skončenia konania o vec samú.

5. Z návrhu matky vyvodil, že rodičia maloletej sú rozvedení, práva a povinnosti rodičov k nej v minulosti boli upravované v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov k maloletej na čas po rozvode vedenom pod sp. zn. 14 P/32/2020, v konaní vedenom pod sp. zn. 10 P/7/2022 na návrh matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Naposledy rozsudkom OS Zvolen č. k. 10P/7/2022-62 zo dňa 11.04.2022, právoplatným dňa 27.05.2022 súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, určil výživné na maloletú od otca v sume 180 Eur mesačne a upravil styk otca s maloletou každý nepárny víkend v roku od piatka 16:00 hod. do nedele do 17:00 hod., aj každý párný týždeň v roku od stredy 16:00 hod. do piatka 07:30 hod. Matka dôvodila návrh na nariadenie neodkladného opatrenia „zúžením styku otca s dieťaťom „zhoršujúcou sa závislosťou otca na alkohole, poukázala tiež na to, že jeho problémy s alkoholom už boli konštatované v minulosti aj v rozsudku súdu č. k. 10P/7/2022-62 zo dňa 11.04.2022 (v bode 6 odôvodnenia), od tejto poslednej súdnej úpravy otec začal vo veľkej miere požívať alkoholické nápoje, šoféruje pod ich vplyvom, navštevuje s maloletou pohostinstvá a kvôli alkoholu prišiel aj o prácu v mesiaci október 2022 u zamestnávateľa – G.- C. A., Uvedené tvrdenia matky okresný súd vyhodnotil za osvedčené, zistil totiž z lustrácie v registri a z odpisu registra trestov, že otec dňa 14.03.2023 viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky a bol právoplatne odsúdený pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona sudcom pre prípravné konanie trestným rozkazom sp. zn. OT 43/2023 zo dňa 17.03.2023, právoplatným dňa 17.03.2023, za čo mu bol uložený peňažný trest v sume 700 Eur a náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiace a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke v trvaní 16 mesiacov. Z doplneného šetrenia z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov zistil aj, že otec maloletej má v registri zaznamenané 4 priestupky: dva krát za nezabezpečenie bezpečného cúvania, jeden krát za rýchlosť a jeden krát za poškodenie bytových vchodových dverí. Zo správy kolízneho opatrovníka – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (podanej na žiadosť súdu zo dňa 08.11.2023) o prešetrenie rodinných pomerov u matky spolu s pohovorom maloletej vyplynuli pre súd nové skutočnosti, že otec aktívne požíva alkohol a starostlivosť o maloletú dcéru, keď je u neho na realizácii súdom určeného styku, je zanedbávaná v značnom rozsahu, preto mieru ohrozenia maloletej súd vyhodnotil ako vyššiu mieru ohrozenia maloletého dieťaťa v čase rozhodovania o neodkladnom opatrení.

6. Podľa v súhrnom hodnotení vyjadreného názoru okresného súdu, zistené skutočnosti osvedčujú, že je v záujme maloletej obmedzenie styku otca s ňou, aby nevznikala obava matky o jej zdravie a život počas realizácie styku otca s maloletou z dôvodu požívania alkoholických nápojov a eliminovania pobytu maloletej s otcom počas realizácie styku v pohostinstvách. Osobitne zdôraznil zodpovednosť obidvoch rodičov za výchovu a rozvoj dieťaťa a základný zmysel rodičovskej starostlivosti poskytovanej v najlepšom záujme dieťaťa. Rozsah styku otca s maloletou dcérou okresný súd dočasne až do doby právoplatného skončenia konania o vec samú zúžil, upravil o niečo širšie než navrhovala matka, zohľadnil vek, režim dňa dieťaťa a potrebu prípravy na vyučovanie. Styk otca s maloletou každý týždeň v piatok súd prvej inštancie oproti návrhu matky predĺžil o jednu hodinu argumentujúc, že maloletá sa nemusí na druhý deň pripravovať do školy, a aj počas nepárnej nedele styk otca s maloletou oproti návrhu matky upravil dlhšie – konkrétne vymedzil v trvaní 6 hodín tak, aby otec mohol s maloletou stráviť kontinuálne dlhší čas a využiť ho napr. na realizáciu výletu a pod.. Podľa názoru okresného súdu neodkladným opatrením nastavená dočasná úprava styku otca s maloletou svojim rozsahom minimalizuje ohrozenie života a zdravia maloletej, keďže nebude v domácnosti otca prespávať, vylúči potrebu asistencie otca s prípravou maloletej na vyučovanie, čo otec s odkazom najmä na pohovor s maloletou nezvládal, a tiež eliminuje pravdepodobnosť trávenia času otca s maloletou v pohostinských zariadeniach. Na otcovi bude, či čas strávený s maloletou využije zmysluplne a plnohodnotným

spôsobom, na jej prospech, aby počas jednotlivých stretnutí prežívala pozitívne pocity. Vymedzenie ešte užšieho rozsahu styku otca s maloletou okresný súd neakceptoval – v danej časti návrh matky zamietol.

7. Proti uzneseniu sa v zákonnej lehote odvolal prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu otec dieťaťa, ktorý sa domáha zrušenia uznesenia s vrátením veci na okresný súd, alternatívne navrhuje zmenu uznesenia – v rámci nej zamietnutie návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Vytýka súdu najmä, že prebral tvrdenie matky o tom, že on/ otec je závislý na alkohole, rozhodol pritom iba na základe správy kolízneho opatrovníka v ktorej je zahrnutý výsluch matky a výsluch mal. dcéry, jeho nikto ale neoslovil a jeho stanovisko nevyžiadal. Tvrdenia matky, ktoré v návrhu uvádza označuje otec za nie pravdivé. K závislosti na alkohole bol matkou uvedený dôkaz podľa ktorého bol odsúdený za to, že viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, jednalo sa z jeho strany o jedno rázový exces plynúci zo zlého obdobia. Napriek tomu, že matka mala vedomosť o tomto odsúdení, návrh na zúženie styku s dieťaťom podala až po 8 mesiacoch, nastáva potom otázka či sa teda nebála maloletú dcéru nechať 8 mesiacov s ním/ otcom, ktorého tak nezodpovedne a priam nebezpečne pre dcéru vo svojom návrhu popisuje. Hodnotí to za zrejmu účelovosť nielen podania návrhu ale aj konania matky, nerozumie ale tomu, prečo ju v jej počínaní podporuje kolízny opatrovník a navyiac aj samotný súd. Nesúhlasí ani s obsahom správy kolízneho opatrovníka, ktorý doposiaľ nemal žiadny záznam o nedostatkoch vo výkone starostlivosti o jeho dcéru, ktorej výpoveď bola ovplyvnená matkou. On sa o svoju maloletú dcéru stará, len domáce úlohy s ňou robieva jeho matka pokiaľ je doma. Nesúhlasí s tvrdením matky o tom, že chodieval s dcérou pravidelne do pohostinstva a tam sedával do večera. Do pohostinstva nechodil cez týždeň, ale výnimočne a to len v nedeľu aj to cez letné mesiace (mimo letných mesiacov nechodil) pohostinstvo je dedinská krčma do ktorej sa nechodí len popíjať, ale stretávajú sa tam kamaráti, ktorí majú tiež deti v krčme a maloletá dcéra má s týmito deťmi kamarátsky vzťah. Kúsok od pohostinstva je detské ihrisko kam sa chodia deti hrať. Vždy s nimi išiel niekto z partie, či už on alebo niekto iný a ostatní rodičia ostali sedieť v letných mesiacoch na terase odkiaľ je detské ihrisko na pár metrov. Mimo letných mesiacov s dcérou do pohostinstva nechodil. V lete si zvykli dať pivo to nepopiera ale on osobne najčastejšie aj tak pil l.. Záverom uviedol, že pôvodne mal právo stretávať sa s dcérou 12 dní v mesiaci vrátane prespatia, teraz po tomto rozhodnutí súdu bez preukázania hrozby či chyby v jeho výchove, len 28 hodín v mesiaci. Vzhľadom na odsúdenie nemôže viesť motorové vozidlo a styk s dcérou tak potom nie je schopný realizovať podľa určenia súdu prvej inštancie, keďže autobusové spojenia medzi Zvolenom a Trnám jazdia obmedzene.

8. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že od rozhodnutia vedeného v konaní pod sp. zn. 10P/7/2022 sa situácia s požívaním alkoholických nápojov nezmenila, resp. zhoršila, pretože otec naďalej požíval alkoholické nápoje v prítomnosti dcéry. Odsúdenie otca za jazdu pod vplyvom alkoholu nie je jeho jednorázovým excesom, ale potvrdením toho, že otec sa nedokáže zdržať požívania alkoholu ani pred jazdou autom, prípadne nevie uvedomelo vyhodnotiť, že ak požil alkohol nemal by šoférovať, pretože tým ohrozuje najmä tretie osoby ako účastníkov cestnej premávky. Výsledkom otcovho správania je, že už aj jeho 7-ročná dcéra má priame skúsenosti s alkoholom, t.j. vie, čo to je, ako to pôsobí na človeka, kde sa to pije, kde sa to dá zohnať, že sa tvrdý alkohol zapíja napr. pivom alebo džúsom a pod.. Ešte pred vydaním neodkladného opatrenia si aj v škole všimli, že z otca pravidelne cítil alkohol, keď chodil po dcéru do školského klubu. Vychovávateľka sa informovala u nadriadených, ako sa zachovať v prípade, keď má podozrenie na to, že otec je pod vplyvom alkoholu, a či za takej situácie mu má dieťa odovzdať. Vo vzťahu k problému s dochádzkou po dcéru a s dcérou späť k matke, na ktorú poukazuje otec v súvislosti so zlými autobusovými spojeniami, matka uviedla, že pri koncipovaní svojho návrhu zvažovala aj autobusové spojenia otca. Nie je pravdou tvrdenie otca, že mu v nedeľu nejdú žiadne spoje do Zvolena alebo späť domov na Trnám, čo je možné preveriť aj na internete. Mimochodom doposiaľ (vrátane času pred vydaním neodkladného opatrenia) otca vždy niekto doviezol na jeho aute, ak potreboval. Na jednej strane sa otec sťažuje ako mu súd výrazne obmedzil stretnutia s dcérou (s čím ona nesúhlasí), na druhej strane dobrovoľne nevyužíva ani stanovený čas s dcérou a hlavne v piatky sa po dcéru nedostavuje. Matka žiada, aby odvolací súd uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 10P/282/2023-21 zo dňa 10.11.2023 ako vecne správne potvrdil.

9. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie uplatnil účastník konania včas (§ 359 CSP, § 362 CSP, § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/ CSP) preskúmal uznesenie okresného súdu bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1,

§ 385 ods. 1 a contrario CSP) uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil aj s písomným odôvodnením rozhodnutia okresného súdu, len na zvýraznenie vecnej správnosti rozhodovania ale aj plniac svoju povinnosť voči odvolateľovi odvolací súd sa vyjadruje k podstatným odvolacím argumentáciám nastoleným otcom v odvolaní.

10. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie postupu a rozhodnutia okresného súdu, ktorým upravil/vo svojej podstate oproti pôvodnej úprave zúžil styk/stretnutia otca s maloletou dcérou - avšak dočasne, do doby, kým nebude právoplatne rozhodnuté o meritórnom návrhu matky, ktorým sa domáha zmeny úpravy styku/stretnutí otca (zúženia styku) s maloletým dieťaťom.

11. Civilný mimosporový poriadok obsahuje vo svojej tretej časti iba niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (§ 360 – § 368), preto sa použijú aj na neodkladné opatrenia v nesporovom konaní (ako tomu je v súdenom prípade) všeobecné ustanovenia Civilného sporového poriadku o neodkladných opatreniach, ktorý vo svojom ust. § 325 ods. 2 obsahuje iba demonštratívny výpočet možných typov neodkladných opatrení. Vzhľadom na uvedené je možné nariadiť neodkladné opatrenie aj iného obsahu ako vypočítava Civilný sporový poriadok, a aj iné neodkladné opatrenia ako výslovne upravuje Civilný mimosporový poriadok.

12. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu potreby neodkladnej úpravy pomerov je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa osvedčí tvrdený právny vzťah medzi stranami sporu, ak tieto vzťahy vyžadujú bezodkladnú úpravu, ak sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi.

14. Okresný súd neodkladné opatrenie nariadil po začatí konania. Vo svojom rozhodnutí správne zohľadnil zmysel a účel sledovaný právnou úpravou neodkladných opatrení. Osobitne, zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva účastníkov ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe dočasnej úpravy. Potreba dočasnej úpravy nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale aj z existencie záujmov maloletého dieťaťa.

15. Odvolací súd po oboznámení sa s doterajším obsahom spisového materiálu v zhode s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že matka osvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov ako základnej podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Mylne sa domnieva otec, že okresný súd pri rozhodovaní vychádzal iba z tvrdení matky. Jej tvrdenie o požívaní alkoholu otcom dieťaťa a z tohto dôvodu jej obavy o zanedbanie starostlivosti o dieťa otcom počas doby stretnutí s ním aj v jeho domácnosti podľa pôvodného rozhodnutia, - sú do tohto štádia rozhodovania osvedčené. Výpis z registra trestov nielenže osvedčuje ale aj preukazuje odsúdenie otca v roku 2023 za skutok, že viedol osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, a z tohto dôvodu mu bol odobratý aj vodičský preukaz, teda preukazuje problémy otca s požívaním alkoholických nápojov. Či sa jednalo o jednorazovú záležitosť (jednorazový exces) ako to otec tvrdí v odvolaní, bude na ňom, aby preukázal v konaní vo veci samej. Aj jeho maloletá dcéra počas rozhovoru s ňou pred zamestnancom ÚPSVR opísala „ako trávi voľnočasový program počas stretnutí s otcom v krčme, vníma a vie, že je otec opitý, že s úlohami jej pomáha stará mama (z otcovej strany), maloletá vedela používať aj vulgárne nadávky používané jej otcom v konkrétnych situáciách, navyše tiež uviedla, že keď otec bol po ňu v škole pani vychovávateľka mu povedala, že smrdí od alkoholu“. Ako je zrejmé nielen z vyjadrenia dieťaťa ale aj z odvolania otca, počas stretnutí s dieťaťom nastavuje voľnočasový program ktorý vyhovuje jemu v zariadení pohostinstva a nie dieťaťu, čo rozhodne nemožno považovať za zmysluplný program trávenia času rodiča s maloletým dieťaťom vo veku ako je maloletá a ani za prostredie vhodné z hľadiska morálnej výchovy dieťaťa. V súdenom prípade možno uzavrieť, že sú osvedčené individuálne okolnosti takej povahy, že je v najlepšom záujme dieťaťa (ochrany jeho zdravia a mravnej výchovy) dočasné zúženie styku otca s ním a to do doby právoplatného rozhodnutia o meritórnom návrhu matky. Odvolací súd súhlasí s tým, že okresným súdom vymedzený rozsah dočasnej úpravy styku otca s maloletou

zodpovedá požiadavke eliminovania pobytu maloletej s otcom počas realizácie styku v pohostinstvách, vytvára priestor aj na pravidelné udržiavanie vzťahu medzi dieťaťom a otcom do doby, kým v merite veci nebude právoplatne rozhodnuté. Pokiaľ otec poukazuje na prípadné ťažkosti v súvislosti s dochádzkou za dieťaťom (najmä v piatok) čo musí riešiť autobusovým spojením - pretože vzhľadom na odsúdenie nemôže viesť motorové vozidlo – túto situáciu vlastne zapríčinil otec, preto je na ňom, aby dochádzanie za svojim dieťaťom vyriešil. Žiada sa tiež dodať, že nariadené neodkladné opatrenie neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej, meritórne rozhodovanie o návrhu matky sa totiž bude odvíjať od vykonania komplexného dokazovania vo veci samej.

16. V súhrne všetkých konštatovaných súvislostí odvolací súd odvolaniu otca nevyhovel.

17. Krajský súd o náhrade trov tohto odvolacieho konania nerozhodoval, predmetný procesný nárok bude predmetom posudzovania súdom prvej inštancie v rámci rozhodovania o náhrade trov celého konania.

18. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).